

ה"ת 29476/03/20 - עדי אדוארד קוכמן, אולגה קוכמן נגד מדינת ישראל, מפלג הונאה ופשיעה כלכלית ימ"ר ירושלים

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 29476-03-20 מדינת ישראל נ' קוכמן ואח'
תיק חיצוני: 58940/2020

בפני כבוד השופט ביאלין אלעזר

המבקשים 1. עדי אדוארד קוכמן 2. אולגה קוכמן ע"י ב"כ עו"ד אלי ביטון

נגד

המשיבה מדינת ישראל
מפלג הונאה ופשיעה כלכלית ימ"ר ירושלים

החלטה

הבקשה וטיעוני הצדדים:

1. לפני בקשה להשבת תפוסים, שיפורטו להלן, לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) תשכ"ט 1969 (להלן: "**הפסד"פ**").

2. מהבקשה עולה כי המבקש והמבקשת הינם בני זוג נשואים והורים לשלושה קטינים. מהבקשה עולה עוד כי בעקבות חקירה פלילית המתנהלת כנגד המבקש, נתפסו התפוסים הבאים:

א. סכום כסף בסך 198,676 ₪ הנמצא בחשבון בנק פרטי - המשותף למבקש ולמבקשת - המתנהל בבנק מזרחי בסניף 416 מספר 263806 (להלן: "**חשבון הבנק**").

ב. שיק על סך 350,000 ₪ אשר נתפס בחיפוש ברכבו של המבקש (להלן: "**השיק**").

3. תמצית טיעוני ב"כ המבקשים כפי העולה מבקשתם מיום 15.3.20 הם: ראשית, הכסף והשיק שנתפסו אינם קשורים לעבירות בהן חשוד המבקש וממילא לא קיימת עילה תפיסה לגביהם. בהקשר זה ב"כ המבקש עמד על המקורות הכספיים של המבקשים, עבודתה של המבקשת ונכסים שקיבל המבקש הן כמתנה והן בירושה. שנית, ב"כ

המבקשים חזר והדגיש את החשיבות והנחיצות הנדרשת להורות על שחרור סכום הכסף שנתפס בחשבון הבנק ואף שחרור החשבון עצמו לצורך פעילות שוטפת. בעניין זה עמד ב"כ המבקשים על כך שהמבקשים הורים ל-3 קטינים וכי עקב תפיסת חשבונם הם נקלעו למצב כלכלי קשה ומורכב. מעבר לכך, טוען ב"כ המבקשים כי אף אם קיימת תשתית ראייתית ועילות תפיסה שיש בהן כדי להצדיק תפיסת רכושם של המבקשים, הרי שבמקרה זה יש להסתפק בחלופת תפיסה, בדמות מתן צו תפיסה על דירה שעתידה לעבור לבעלות המבקשים. בהתייחסותו הנוספת מיום 29.3.20 לתגובת המשיבה עמד ב"כ המבקשים בעיקר על המידתיות הנדרשת בהליך התפיסה, כפי העולה גם מהפסיקה שאזכרה על ידי המשיבה בעצמה, בעת תפיסת סכום כסף הנמצא בחשבון בנק ותכליתו לשמש את המבקשים, הורים לילדים קטנים הסמוכים על שולחנם, באופן יום יומי.

4. בקשת המבקשים הועברה לתגובתה של המשיבה. המשיבה מתנגדת לשחרור התפוסים. לטענת המשיבה, הנכסים נתפסו כדין לנוכח העובדה שהעבירות בהן חשוד המשיב מאפשרות תפיסת רכוש בשווי; כן טוענת המשיבה כי חרף העובדה שהחקירה בעניינו של המבקש מצויה בתחילתה, הרי שהראיות שיש בידיה מצביעות על ערבוב נכסים בין חשבון הבנק העסקי לבין חשבון הבנק הפרטי התפוס. בייחס לבקשה להשבת השיק שנתפס ברשות המבקש, טוענת המשיבה כי לא ניתן להסתפק בחלופת תפיסה במקרה זה, בין היתר, בהעדר האפשרות לתפוס את נכס המוצע על ידי ב"כ המבקשים כחלופת תפיסה וכן בשים לב לכך ששווי העבירות הינו גבוה מסך ערך כלל התפוסים.

דין והכרעה

החשד סביר

5. עיינתי בעיקרי הראיות הצריכות לעניין בקשה זו, סומנו 1-33. כמו כן, אציין כי תיק החקירה מוכר לי לנוכח דיוני הארכות מעצר שהתקיימו בפניי במסגרתם נחשפתי לחלק ניכר מהראיות (ראו מ"י 6949-03-20).

6. עיון בתיק החקירה מלמד כי המבקש ומעורב אחר נחקרו בחשד לעבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה, שימוש במסמך מזויף ועבירות על פי חוק איסור הלבנת הון.

7. עיון בתיק החקירה ובפרט בראיות שסומנו לעיל מלמד כי קיימת תשתית ראייתית המבססת חשד סביר ברף ובעוצמה הנדרשים לעבירות המיוחסות למבקש. בהקשר זה אפנה למסמך שסומן 1, אשר מפרט את שיטת ביצוע העבירות בכללותן, ולהודעות שסומנו 24 עד 33 אשר קושרים את המבקש לעבירות בהן הוא חשוד.

8. חשד זה מקים עילות תפיסה, כפי שיפורט עוד להלן. כמו כן, לנוכח התשתית הראייתית שנאספה עד כה, אני סבור שקיים פוטנציאל לחילוט עתידי ככל שיוגש כתב אישום והמבקש יורשע בדין.

עילות תפיסה

9. סעיף 32 (א) לפסד"פ קובע כי:

(א) רשאי שוטר לתפוס חפץ אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה".

10. אולם מעבר לחמש עילות התפיסה הנקובות לעיל לפי הפסד"פ, בהתאם לסעיפים 21 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 ולפסיקה ניתן לחלט אף רכוש שאינו קשור בעבירה או אינו תוצר עבירה. בהקשר זה נקבע בש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך** (פורסם בנבו) : "אכן, עילות התפיסה המופיעות בסעיף 32 לפסד"פ הן חמש [...] **עילת תפיסה שישית בדמות תפיסת רכוש בשווי אינה מוזכרת. ואולם, כאמור, חוק איסור הלבנת הון מאפשר חילוט רכוש בשווי.** לכן, אם בהתאמה ושינויים מחויבים עסקינן, בין החוק לבין הפסד"פ, אזי שיש לאפשר תפיסה בשווי אף בהגיענו למסלול הפסד"פ" (ההדגשה אינה במקור).

11. לנוכח האמור היחידה החוקרת מוסמכת, בהתאם לצווים מתאימים כפי שנעשה במקרה זה, לתפוס אף נכסים הנמצאים בשליטתו של המבקש אף אם אלו אינם קשורים בביצוע העבירות בהן הוא חשוד.

12. בהקשר זה מקובלת עליי טענת היחידה החוקרת כי לנוכח מהות העבירות ועילת התפיסה בשווי שהן מקימות, ובייחוד לנוכח החשד העולה לערוב נכסים, על דרך של העברת סכומי כסף מהחשבון העסקי לחשבון הפרטי והפוך, הרי שכדין נתפסו גם החשבון הפרטי והשיק. בהקשר זה אפנה במיוחד לתוכן העולה ממסמכים שסומנו 6, 8 ו-10. ממילא, ולנוכח כל האמור, אינני יכול לקבל את טענת ב"כ המבקשים כי התפוסים אינם קשורים בעבירות בהן חשוד המבקש וכי לא היה מקום לתפוס את סכום הכסף והשיק. אוסיף, כי ממסך שסומן 1 (סעיפים 11-12) עולה כי היקף שווי העבירות, נכון לשלב חקירתי זה, מוערך מעל ל-3 מיליון ₪, אם כי עניין זה עוד טעון בדיקה וביורור.

13. עם זאת, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים הצריכים לעניין ועיינתי בטיעוני הצדדים לכאן ולכאן, הגעתי למסקנה שיש להיעתר לבקשת המבקשים ולהורות על שחרור סכום על סך 100,000 ₪ מחשבון הבנק שפרטיו צוינו לעיל, וזאת בעיקר מהנימוקים שיפורטו להלן.

14. ראשית, **סכום זה נחוץ כדמי מחיה סבירים** למבקשים וילדיהם - לפי הפסיקה יש לבחון אמצעי מחיה סבירים גם במסגרת התפיסה הזמנית. בהקשר זה אפנה להחלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופטת ד' כהן-לקח בעמ"י **15561-11-18 מדינת ישראל נגד אבוהי**), במסגרתה נקבע כי יש מקום לבחון את שאלת "אמצעי המחיה הסבירים" אף במסגרת צו התפיסה הזמנית. עוד נקבע בעניין זה בע"פ **170/07 מטיס נ' מדינת ישראל**, בפסקה 12 (פורסם בנבו), כי יש לערוך הבחנה בין חשבון בנק בו מוחזקים סכומי כסף גדולים לבין חשבון בנק בו מופקדים גם משכורות חודשיות המשמש להוצאות שוטפות, כמו במקרה דנן. עוד נקבע בפסק הדין הנ"ל כי הנטל להעלות טענה של דמי מחיה סבירים הוא על הנאשם, במקרה זה - החשוד - המבקש. על אף שהביטוי "אמצעי מחיה סבירים" לא נזכר מפורשות בטיעוני ב"כ המבקשים, הרי שמבחינה מהותית טיעון זה שזור לאורכה ולרוחבה של הבקשה. בהקשר זה, די אם אפנה לטיעונים המפורטים בסעיפים 20-32 בבקשה. מנגד היחידה החוקרת, לא התייחסה באופן ממשי לטיעונים אלה. דומה שהיא פטרה עצמה בכך שציינה כי אין חולק ששכרה של המבקשת הופקד בחשבון התפוס אך קיימות ראיות המצביעות על ערוב כספים. משכך, לטעמה, אין לשחרר את החשבון התפוס. בכל הכבוד הראוי, עם טיעון זה לא ניתן להשלים. בהקשר זה, יש לקחת בחשבון שלמבקשים 3 ילדים בני

יומם ממש. כך גם יש לקחת בחשבון את העובדה שהמבקשת איננה חשודה בעבירה וכי הליך התפיסה פוגע בזכויותיה. כך במיוחד ששכרה של המבקשת, לרבות דמי הלידה, אכן הופקדו לחשבון זה.

15. שנית, הצורך בשחרור סכום כסף כדמי מחייה סבירים, מתחזק במיוחד לנוכח צוק העתים - מצב החירום הבריאותי השורר במדינה וממילא גם המצב הכלכלי הנובע מכך.

16. שלישית, ממסמך שסומן 6 עולה כי המשיבה תפסה נכסים נוספים הרשומים על שם המבקשים. לנוכח תפיסת הנכסים האמורים, עקרון המידתיות מחייב כי יש לאפשר את שחרור סכום הכסף האמור לעיל על מנת שהמשפחה תוכל להמשיך ולהתקיים, פירושו כמשמעו [לענין דרישת המידתיות ראו ע"פ 6009/19 **עלאא בידון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו); ע"פ 80/19 **אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו)].

17. רביעית, שחרור סכום הכסף האמור נדרש גם בשים לכך שלפי היחידה החוקרת, החקירה נמצאת בתחילתה ואין צפי מדויק לסיום החקירה וקבלת החלטה בעניינו של המבקש. כך במיוחד לנוכח הצהרת המשיבה כי החקירה נמצאת בשלביה הראשוניים (סעיף 5 לתגובה).

18. **אשר לשיק התפוס**, בשלב זה, לא מצאתי להיעתר לבקשה וזאת בעיקר מהטעמים שפירטה המשיבה בסעיף 11 לתגובתה. השיק כאמור התקבל בתמורה למכירת דירה, כאשר הליכי המכירה לצד ג' נמצאים בשלבים הסופיים. אמנם בשורה ארוכה של החלטות נקבע שיש לשקול חלפת שחרור (ראו למשל בעניין אהוד מאיר שאיבות בע"מ הנ"ל, שם נקבע כי "ככל הניתן, יש לנקוט באמצעים חלופיים לתפיסת רכוש, שפגיעתם בקניינו של הנאשם פחותה") אלא שבמקרה זה חלופת התפיסה המוצעת, דירה שהמבקשים נמצאים בהליכי רכישה, ובשלב זה אינה רשומה על שמם. משכך, לא ניתן לתפוס את הדירה בתפיסה זמנית. על כן, אין מדובר בחלופת תפיסה מעשית.

סיכום ומסקנות:

19. לפיכך, אני מורה על שחרור סכום על סך 100,000 כאמור.

20. אשר לעצם תפיסת חשבון הבנק, ככל שהצדדים יסכימו לכך שיתרת סכום הכסף התפוס בחשבון הבנק יועבר לחשבון קרן החילוט באפוטרופוס הכללי, לצורך התפיסה הזמנית ומבלי שהדבר יהווה הסכמה כלשהי לעניין החילוט ובעיקר על מנת לאפשר את שחרור חשבון הבנק לשימוש שוטף של המבקשים, הצדדים יודיעו על כך ותינתן החלטה משלימה.

21. מזכירות תשלח עותק מהחלטה לצדדים.

22. חומר הראיות יוחזר ליחידה החוקרת באמצעות המזכירות.

ניתנה היום, י"ב ניסן תש"פ, 06 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.